

MAGYAR BANYÁSZLAT

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

34 EAST 13th STREET, NEW YORK, N. Y.

As egyedül magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners Journal in the U. S.

Főszerkesztő HIMLER MARTON

Editor MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:
Az Egyesült Államokban
egy évre \$1.00
Külföldre \$1.50

Subscription Rates:
In the United States
Abroad \$1.00
\$1.50

Megjelenik minden csütörtökön Published Every Thursday

Kiadja:

A MAGYAR BANYÁSZLAT KIADÓVÁLLALAT, R. T.

A MAGYAR BANYÁSZLAT PONT BANYÁSZOK IRJAK.
BANYÁSZOKRÓL, BANYÁSZOINKRÓL.

THE HUNGARIAN MINERS ORGAN IS WRITTEN FOR MINERS, OF MINERS BY MINERS

Entered as second class matter at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

A Szabadság falánksága.

MEGINDULT AZ ÚJSÁGHARORSÁG. — MEGTARTATLANUL MEGTÁMADTAK BÍRO JÁNOS

Az amerikai magyarság mindig nagyobb felháborodással látja az utolsó időkben egyik vidéki lapot, az úgynevezett öreg újság szánalmasságát.

Kohányi Tiharmé örökre apró kis emberként ülték és a hajdan erős tekintetű "Szabadság" a rossz szerkesztés és a kicserélt érdeklődés tolasa következtében teljes mértékben kiérdemelte a mostani sorsát. Csúszik a talaj mindenfelé a Szabadság alá, ha alól, de nagyon gyorsan.

Mostanában az új újságok megállítják az újságjogot a lejtő ruhaújon, hogy e többi lapok és azok szerkesztői ellen törnek.

Fel akarják fali a fiatalabbak kinevelésére, azt akarják, hogy újra ők uralkodjanak a helyzetet az amerikai magyarság között és a legeseményesebb eseményekkel rendelkezni neked mindkettőnek, akik szintén ők szeretik.

A legelső ízben a Kenyő (György) szerkesztésében megjelent "Magyar Hírlap" nek pontot tett neki és a legjelentősebb módon új újságokat tüntetett ki az egyre terjedő fiatal újság. Durva módon akarták letiltani őket és egyik letörték a másik után ideig, ték fel, hogy Kenyő Györgyöt tüntetnek tegyék, pedig Kenyő György valamikor a Szabadság is szerkesztette.

Azután a másik volt szerkesztőjüket néztek ki. Neki rohantak az "Öreg amerikai" és olyan hínereket üldöztek, amiket tulajdonképpen a Szabadság kiadja, így követett el. De erről majd később.

Hogy Bíró János megvált a Szabadságtól, mely az ő szerkesztése alatt kétszer oly nagyra nőtt, mint annak előtte: valószínűleg kezdte a Bíró újságját, a "Képes Világslapot" és Bíró magat és a mult hétén csúnyán kirohantak rájuk.

Példékvény az öreg újság a Világslap sikerére, csakny mint ahogy a bányászlat és a Magyar Hírlap sikere is fáj nekik és meg akarják fojtani, fel akarják fali ezeket az újságokat.

Ha a Szabadságon kívül más újság nem lenne az amerikai magyarságnak, akkor jó dolga lenne a kivénült bajtársnak, mert akkor szabadon köthetné meg kis üzletkét az olvasó rovására, akkor nem írtak volna meg, hogy tizezer dolláros kölcsönt kapott a Transatlantictól és azért szereti ugy a municiósok bankját, akkor nem írhatná meg egy másik újság, ha keneidai tartot, meg jófajta szatmári földet hirdet — ezért nem szereti a Szabadságot, ha új újság indul, ezért szeretné elfalni az összes többi magyar lapot.

Csak hogy nem megy a lapelérés. A "Magyar Hírlap" terjed, a Magyar Bányászlatot több ember olvassa, mint a Szabadságot, a négy hónapos Képes Világslapnak egy év alatt több előfizetője van, mint a Szabadságnak.

Legkedvesebb és legmeghatóbb az az írás, amely Filbert, W. V. jött. Két gyereket írta, bányász és bányászlan. Az ő piaci szívük is úgy érez, úgy dobog már minden jéért és neméért, mint az öreg bányászoké.

A bányász szív.

HAZAFIAS ÉS JÓTÉKONY GYÚJTÁSEK MINDENFELÉ A BANYAVIDEKEKEN.

A bányász szív jósága kiapadhatatlan. Mi tudjuk ezt legjobban, akik minden bányász magalmat figyelemmel kísérünk, s akik tapasztaljuk, hogy kivétel nélkül mindig megdöbben a bányász szív, ha arról hall, hogy segíteni kell a magyar szülőháza, segíteni az özegeknek és árváknak, segíteni a szerencsétlen hadifoglyokon.

Napról-napra hozzá hozzánk a posta a bányász szív különböző nyilatkozásairól szóló megható leveleket. Ezek közül vesünk elő most hármat.

Legkedvesebb és legmeghatóbb az az írás, amely Filbert, W. V. jött. Két gyereket írta, bányász és bányászlan. Az ő piaci szívük is úgy érez, úgy dobog már minden jéért és neméért, mint az öreg bányászoké.

Igy szólja lelé:

"Igen tisztelt Himler ur! A Bányászlatban olvastam az óházában maradt kis hontestvéreim gyűjtését a Szeretefalva felépítésére. Hogy én is ép oly hontestvérek vagyok, mint ők odaát, tehát örömmel kaptam az alkalom és kis önéletem a szüleimről engedélyt kértünk a gyűjtéshez, amelyet ők szívesen megengedtek. Itt küldöm a gyűjtött csekély összeget és az adakozók névsorát a tudatolón.

Gary Fáni és Károly. Az adakozók névsorát a hozzáuk beküldött összeg kimutatásával együtt lapunk más helyén közöljük, itt csak köszönetet akarunk mondani a szülőnek is, a gyermekeknek is józaváságukért és az így adott jó példát.

Csak előre bányászgyerekek, tegyék meg ti is azt, amit ti megtehtek. Nem az összeg a fő, hanem a jóindulat. Sokjátok hozzá magyarmunkorokotokhoz, hogy segítsétek előmozdítani minden jót és neméet.

Glen Jeanból, W. V. jött egy ugyancsak megemlékezés méltó levél. A hatalmas virágzó Verhovay Betegségi Egyesület titáni fiúk jának nevében írta a levelet Odenwald Oskár bajtárs. Magyarán, méltó szó alig kell a levél mellé. A Verhovayak rendszeren ott vannak, ahol segíteni kell embertársaink és a Glen Jeanban dolgozó Verhovayak csak ezen elvükből megindulnak és nagy lelki megelégedéssel mutatják ki most, hogy egy check kiadérében az alább olvasható levelet küldték hozzájuk.

Íme a levél:
Glen Jean, W. V. 1916 jan. 20.
A Bányászlat Szerkesztőségének New York.

Igen tisztelt uram!
A Verhovay B. E. Egyet 25-ik fiújának azon tiszteletteljes kérését vagyok bátor Önökhez juttatni, szíveskednének a meg-

lákelt check értéket, mely a fontvezetett fiók gyűjtése felől a Szibériában angyoldó hadifoglyák, másik felét pedig a háboruban elesett magyar katonák özvegyeinek és árváinak juttatni.

Ezen összeg csak a kezdet, jelezve azt, hogy b lapjában elhangzott felhívást nem talált hideg szívűnek, mert míg a háboru tartani fog, e megkezdett munkát folytatni óhajtjuk.

Hogy gyűjtésünknek nagyobb eredményt biztosítsunk, tisztelettel kérem a jelen alkalommal az adakozók névsorát b lapjában közli tenni. Kérésim íméltésével maradjak bajtársi tisztelettel Odenwald Oskár.

Helyes. Folytassák a megkezdett munkát Glen Jeanban bányásztestvéreink s kövessék az ő nemek példájátuk széles Amerikában mindenütt azok, akiknek módjukban van odaát szenvedő honfitársaikra gondolni a azokat megsegíteni felebaráti szeretettel.

A jó példával előljár a dantei nagyváróság is.

Ezt jelenti S. Kelemen bajtársunk, aki azt írja onnan, hogy minden hónapban adakoznak, hogy a szenvedők ügyén ők is segítsenek és kénytelenek letérőlni.

Eddig már elküldtek a Vörös Kereszt Egyesületnek 292 dollárt, most pedig 100 dollárt a hadifoglyákban szenvedő magyar katonák javára.

"De ezzel még nem fejeztük be a mozgalmat, mert amint csak tart a háború, mindig gyűjtünk" írta Kelemen. "Mily megható, a mikor a nehezen dolgozó szegény bányászok oda a centjét szívesen adják."

Darabon a jótékony mozgalmat élen a következők állanak: Molnár József elnök, Balla Mihály pénztárnok, S. Kelemen, Vaszlóskai Pál, Frank Grosz, Mező István kollektorok.

Adjatok, bányásztestvérek, adjatok! És legyen mindenki boldog, aki adhat!

Szeretettel várva beérkezett \$6 — Az özvegyeknek és árvák — \$22.50 Szibériai hadifoglyáknak, \$22.50 Lapzártnak érkezett az — West Virginiai Petőfi Sándor Szivekért gyűjtése az özvegyek és árvák javára — \$44.25

A névsort helyszüké miatt a legközelebbi lapszámmunkban közöljük.

FIGYELEM!

— Halló, halló János bajtárs! —
— Halló, Pista bajtárs! —
— Mi az, hova sietek olyan nagy gyors?

— Talán nem is tudod havát? —
— Nem his én! —
— Hát nem tudod, hogy február 2-án d. n. 2 órától mánap reggel 5 óráig tartja Pényes Nagy Farsangi Bálját, Pocahontasban, Virginia, Végh József szalonjában az aigonal és elkörmű (W. V.)

Első Magyar Betegségi Egyesület saját pénztára javára, melyre tisztelettel meghívunk és szeretettel fogadunk minden bányásztestvért. Belépődíj a férfiaknak 75 cent. Hölgyeknek ingyen. A zenéi a hírneves Lévi Miklós zenekara szolgáltatja.

Tisztelettel a rendezőség.

FALOGH FABIAN JÁNOS testvér Berryburg és vidékén képviseli a Magyar Bányászlatot és fel van hatalmazva előfizetések felvételére.

GÖRBE GÁBOR ur Beatonon és vidékén képviseli a Magyar Bányászlatot és fel van hatalmazva előfizetések felvételére.

HOGY SÜLYEDT EL

A CALVADOS?

A "Lady Plymouth" angol gőzös egyik tisztje, Racon hadnagy, érdekesen beszélt el a "Matin" londoni tudósítójának a Calvados nevű francia nagy gőzös elsüllyedésének történetéről. A Calvados a Póldón tengeren torpedóta meg egy német tengeralattjáró.

Urban voltunk Algír felől — beszél Racon hadnagy, — amikor a "Dahra, La Rochelle" nevű úres mentőhajóval találkoztunk. Vagy másfél óra múlva lement látunk valami fehér tárgyat, amelyet a távolból egy másik mentőhajónk gondoltunk, csakhamar meggyőződöttünk azonban, hogy az egy mentőcsónak, amely szerencsétlenül eseten kerül csak használatba. Amint mindinkább közeledtünk, észrevettünk távolcsőveken több személyt, akik a csónakból felénk intgetnek és fahadarabokkal lobogtatnak. Feltettük őket a hajónkra s elbeszéltek, hogy utasok voltak a "Calvados" on, amelyet egy tengeralattjáró megtorpedozott.

Kissé távolabb egy másik neukittekkel tett csónakkal találkoztunk. Ezeket is felvettük.

Mánap reggel aztán a "Lady Plymouth" is kapott két lövést, valószínűleg is ugyanazon tengeralattjárótól, de mégis sikerült szerencsén megmenekülnünk.

NEGYVEN MEGHÓDÍTOTT VAR.

A háboruban jelentős szerep jut a váraknak és ezért a hadviselő országok nagyra értékelik a várakat, hogy melyik mennyi elleneséget várat tudott elfoglalni. A német, osztrák-magyar és bolgár hadak eddig a következő várakat foglalták el:

Belgiumban: Lüttich, Huj, Namur, Dendermond, Antwerpen, Franciaországban: Longwy, Montmédy, Givet, Leon, La Péro, Maubeuge, Lille, a kisebb erődök közül: Manouvillers, Camp des Romains, Hirson, Quenay, Péronne.

Oroszországban: Ivangorod, Varsó, Novogorodszk, Palusz, Irasznyin, Rozan, Osztrólonka, Louza, Oszvóvec, Grodno, Olita, Kovno, Brest-Litovsk, Luck, Dnubio.

Szerbiában: Belgrad, Szemendria, Pozarevác, Negotin, Zajecsar, Knyaszevac, Pirot, Oszezen, 40.

Ezzel szemben az ellenség a távoli Csingtautól eltekintve, egyetlen várat se tudott elfoglalni.

Stonegán és vidékén

Boró József testvér képviseli a Magyar Bányászlatot és fel van hatalmazva az előfizetések felvételére.

BODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

RODÓ BERTALAN testvér, Wilder, Va. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogozva előfizetések felvételére.

SOK EZER

Ohazai Postai Feladó Vevény

és tömérdek

MAGYAR KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTARI BETÉTI KÖNYVECSKE,

amelyet most kaptam és nyomban elküldöttem megbízóimnak, igazolja, hogy

MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

biztosan hazaér a pénz, ha általam küldeti.

100 korona 13.50 Németh János

volt császári és királyi ügynök

395 BROADWAY, NEW YORK
VAROSI PIKIRODA: 1597 Second Ave. (83. utca sarkán).
VIDÉKI PIKIRODA: 1361 Germantown Ave., Philadelphia
Pa. 150- 2nd Street, Passaic, N. J.

J. D. GROSS A MAGYAROK PÉNZKÜLDŐJE

1930 South Broadway, St. Louis, Mo.

BESZÉLGŐPÉ ES HANGLEMEZ

SZÜKSÉGLETEIT RENDELJE

Sommer Sándor

GRAMAFON ÉS ZONGORA

KERESKEDÉSÉRŐL

2225 Franklin Ave.

St. Louis, Mo.

LEGNAGYOBB VALASZTÁS MAGYAR HANGLEMEZEK RÖL — KÉRJE TARTALMAS ARJEGYZEKEMT.

Security Trust Company

1145 Market Street

Wheeling, W. Va.

ALAPTŐKE ÉS FELÉSLÉGE \$500,000.00

Pénzt küldünk az óházába a legolcsóbb napi árfolyam szerint, teljes felelősség mellett. Mielőtt pénzt küldene haza, kérjen tőlünk árjegyzéket.

TAKARÉK BETÉTEKRE 4% KAMATOT FIZETUNK, PÉNZT VISSZA FIZETUNK FELMONDÁS NÉLKUL.

Levelet küldöz magyarul erre a címre:

SECURITY TRUST COMPANY

1145 Market Street, Wheeling, W. Va.

Első - Második Nemzeti Bank Pittsburghban

Alapított 1852-ben.

Alapítók és felvezető: \$5,000,000.00

100 koronát \$13.50

küldünk az ó-hazába teljes felelősség mellett

EZER KORONÁN FELÜLI KÜLDÉSEMEKNEK KEDVEZMANYSÁG AR — RÉSZLETES ARJEGY. ZÉKERT IRJANAK.

The First Second National Bank

FIFTH AVE. és WOOD STREET SARKÁN. P. O. BOX 1233. PITTSBURGH, PA.

Felfelé megy a korona ára

MOST KÜLDJUNK PÉNZT HAZA, AMIG DRAGABB NEM LESZ,

a Magy. Kir. Postatakarék-pénztára vagy bármely címre az óházába

100 KORONA MA \$13.50

KISS EMIL

A MAGYAROK BANKJA

133 Second Ave. New York.

Regény az amerikai magyar bányászvilágból

A BANYÁSZ LÁNYA

A Magyar Bányászlap számára írta
- EGY ÖREG BANYÁSZ -

Az ősi est elég hűvös volt, a férfiak is szívesebben ittak, kártyáztak, pipáltak a melegben, az asszonyok bejöttek fel. Rózi egészen egyedül talált magát ott a hajó orrán, a harmadik osztály külső fedélzetén. De hát szeretett ő egy kis a magyart és falusi látni, azt eleg volt egyedül a házban is, erdőn, mezőn is, nem félt a magyartól még ott a zugó, csapkodó hullámok közt haladó hajó elhagyatott fedélzetén se.

A tolmácsnak meg van az a kiváltsága a hajón, hogy bármikor bemehet a harmadik osztály női szakszázába is. Bement most is az Anconia tolmácsa egy pillanat alatt tisztába volt vele, hogy Rózi nincs ott, tehát minden valóságosság szerint felment megint a fedélzetre. Felismert tehát ő is és pedig került uton, az első osztályról odavetért, zárt ajtón keresztül, amelyhez azonban neki volt kulcsa. Így Rózi észre se vette, amikor már mellette könyöklött a tolmács a korlátra a szép jó estét kívánt neki, amivel ugyancsak megajándékozta a lányt.

— Mit néz a csillagos eget, meg a zugó hullámokat egyedül az ilyen szép leány, — kezdte a tolmács a csakhamar elkezdett az odavárlásban odáig, hogy Rózi jónak látta felcsempélni s ott hagyta a korláton, amelyre eddig ráhajolt, indult a női szakszába levezető ajtóhoz.

A tolmács mellett ment izgatottan, ingerülten.

— Ne menjen le még Rózi, hallgasson meg, csak most az egyszerű.

Odáérték a nagy hajóközt csomóhoz, Rózi megállt, körülnézett a mert a szét fedélzet nagyon is elhagyatott volt, azt gondolta magában, legjobb lesz, ha mindenképp felment a saját biztonságára gondol és nem ingerli magára ezt az emberi bőrtől bűt vadállatot, a míg egymagában van vele.

— Nincsen ugyan annak semmi értelme, hogy meghalassam a maga bolondos beszédét, — mondta Rózi tettetett nyugalommal, — de ha már annyira úgy akarja, tolmács ur, hát legyen.

Ezzel leült Rózi a hajóköztelre a elhárította, hogy ott ül és vár addig, amíg csak fel nem vörösít valaki a fedélzetre. Akkor már nem kell aztán félnie ettől az embertől.

Asszony mulat a percek ezután Rózi szívére s a tolmács mind vakmerőbb és mind lakodolósabb lett, sejtve azt, hogy a lány csak látott akar nyerni és látva azt, hogy mind hidegebbre való időben senki sem jön fel a fedélzetre.

Rózi kezdett kényehez omlni.

S mintha minden ellene fordult volna.

A tenger viharos lett, Rózi egyszerre csak azon vette észre magát, hogy a fedélközről felvezető ajtókat lezáratták, nehogy kijönhesseken az utasok a szabadra, mert vihar volt kitörésben.

Mikor az első harsapódott, a tolmács felgyenesedett a leány előtt, kajánul a szemközti nevetett rettenetes volt. Rózi-ban megfagyott a vér, felgrogott, menekülni akart. A tolmács most neki kajánulán kacagott fel.

— Maga most az enyém, az Isten is úgy akarta, — kacagott fel a tolmács és vadul áttele a szabadulni akaró lányt.

Rózinak izgatott erő adódott a kétségbeesés, dühködni kezdett a gazemberrel s talán ki is szabadítja magát annak karjaiból, de elcsúszott, elesett, végigterült a nagy kötérláncokon.

Az ég villámlásánál csak azt látta, hogy vadállatias mohédsággal hajlik reá a tolmács. Azt azonban már nem látta mert az először közbe szorított utószól és ijedségtől elájult, hogy ugyanebben a pillanatban egy hatalmas kéz galléron ragadja és messze elloki a gazembert.

A sors utjai kezámíthatatlanok a sors úgy hozta magával, hogy az az első osztály utas, aki az este egy gyönyörűkötől a Rózi látásában, nem hagyta békében addig a kapitányt, amíg az megengedte neki, hogy kisértse őt el a hajón minden este megtegye körüljárja, s engedje meg, hogy megtekintse őt is a fedélközt.

A kapitány is az utas, Mr. Smith, érkeztek oda abban a pillanatban, amikor Rózi látszólagos védekezés közben elesett a már már marékba lett a tolmácsnak.

Azt az újságát Rózi a hajó kórházába, a tolmács pedig a hajó setét zárkájában tette.

3.

A hajdani főmei vonalon a szegény kíváncsiok kívül akik minden hajó fedélközt szorosan megtöltötték, mindig elég sok magyar ur utas akadt. A kormány pénzén amerikai tanfolyamokra indult újságírók és lefőrt tanácsosok urak, hosszú fengérről utra vágó gyémántok, kereskedők, akik a hasznosnak ismét akarták kötni a kellemeiket a üzleti utakat ezen a hosszú vonalon tették meg, valamint a vagyonuk ronsaival kivándorló ur családok rendezett és a hosszú, de aránylag olcsó vonalat használó k a megtöltötték a hajók első osztályát.

Akad azonban a hajók első osztály utasai közt egy másik fajta is. Ezek közül való volt Mr. Smith, aki annyira érdeklődött Rózi szépségét iránt s aki véletlenül abba a helyzetbe került, hogy a kapitánytval együtt ő menthet meg Rózi a gazember tolmács karmaiból a legkésőbbesetbe pillanatban. Voltak e hajók mindig olyan öreg amerikai magyar utasok, akik évek hosszú sora óta kiutáltak Amerikában, hogy is gazdagodott ott s jó módjuk levén megengedhették maguknak, hogy minden második harmadik évben átforduljanak az óceánra egy kis látogatásra. Hadd puskáljanak a szegény rokonok, de sőt a gazdagok is. Mert hiába, a dollár névén őt koronát színi telt meg a háború előtti időkhöz is a így könyvű szívet és pazarló kézzel szórta át a koronátokat odát a dolláros amerikai látogató.

Mr. Smith huz és előtt Kovács urnak látta s valóban Páris környékén kereskedett borral. Hogyan hívták huszonnév élt, azt nem is találó ő maga se tudja, de annyit bizonyos, hogy akkor még nem volt Kovács, hanem valami németes neve volt, amit aztán a nagy sors Kovácsra változtatott, mert a horos kuz-

dák, akikből bort vásárolt, jobb szerették így. Jól állt Kovács ur néhány esztendőig, de aztán bekövetkezett a nagy pécsi borhátrány, a földművelési miniszterium megokolta egyes nagy horegeknek csatlását, a legnagyobbat leleplezte és törvény elé állította a legnagyobb borhatalmú pécsi céggel megkötött csakhamar a sok kisebb hamisító is. Között Kovács ur. — Hívnádj eljárást nem indítottak ellene, hanem azért volt neki annyi esze, hogy belátta, hogy legjobb lesz egyelőre eltűnni a láthatárról, kivándorolni. Lefordította tehát a Kovács nevet a német Schmidtre s ezen a néven jött ki Amerikába jó pár ezer forinttal a zsebében. Itt a német Schmidt névből csakhamar az angolosan hangzó Smith-re tért át s ezen a néven ledolgozott nagyon szépen.

Akinek megvan az a szerencséje, hogy egy kis pénzzel jött ki Amerikába a ráadásul még olyan okos ember is, hogy azt a pénzt nem dugja bele mindjárt valaki ostobaságba, hanem tudtá a mi a hajó akkor kezd hozzá valamire a pénzével, amikor kiismerte már egy kisit az amerikai viszonyokat, az rendszeren dolgoz és vagyonos esél. Ilyen ember volt a mi Mr. Smithünk, a hajdani borkereskedő. — Eljáratozt a föld körében a legutóbbi nevet nyert legkésőbbi kávéházaiba is, de csak azért, hogy ott meghallgion minden. Meg, hogy a kivándorolt magyarok közül kiből mi lett. Jegyzeteket vezetett erről Mr. Smith az első hónapokban a aránylag igen rövid idő alatt megállapította, hogy egy szőva minden magyar gazdag amerikai magyar a ruhagyári üzletben szedte meg magát. Olyan esetet egyetlen egyet se hallott, hogy valaki arra adta volna a fejét a abba fektette volna a pénzt, hogy női ruhát vagy férfi ruhát gyárt s szegény sorsra jutott volna. Beállt tehát szabónak egy nagy női ruha gyárba. Kidobták az első napon, mert hiszen azt se tudta, hogyan kell megindítani a villamos erőre berendezett varrógépet. Másnap beállt egy másik műhelybe, onnan is kidobták. De ez nem ijesztette meg Smithet. Kidobták őt hajdani is elég gyakran, amikor még borban utazott s meg mert kockáztatt azt, hogy olyan emberhez állított be, akinek evészer már eladott bort. Végre mégis megtanult annyit, hogy megtűrték egyik műhelyben is ott szegőrlő vég it kitanulta a mesterséget. Nem annyira azt, hogy hogyan kell szabi és varni, hanem inkább azt, hogy hogyan kell üzletet csinálni a megvart ruhákkal. Más szíval, hogy hogyan kell eladni egy olyan női ruhát tíz dollárért, amely neki két és fél dollárba került. Egy-két napon aztán elébe állt Mr. Smith gazda-jának és egy nagyon szerénytelen üzleti ajánlatot tett neki.

— Menyiert tudná el Mr. Jacobson ezt az üzletet? — kérdezte Mr. Smith Mr. Jacobson-tól, akinek ő neki hetli 10 dolláros állása volt. — Akarja, hogy kirugjam magától, Smith. Mi köze magának ahhoz Smith. Akassza fel magát Smith, — felelte Mr. Jacobson az ő sajátos modorában.

— Az üzlet megér tízezer dollárt, — folytatta Smith nyugodtan — tehát adok érte öt-ezer dollárt.

— Foglaljon helyet Smith, — felelt Mr. Jacobson elcsodálkozva ezen a hallatlan szemtelenségen. Foglaljon helyet. Maga egy nagy-szerű üzletember.

Smith helyet foglalt és menten meggyarazta Jacobsonnak, hogy noha az üzlet megér tízezer dollárt, Jacobson még mindig jó üzletet csinál, ha eladja neki ötért, mert hiszen egy kis ügyvédi jó tanácsosai egy lehet megcsinálni a vásárt, hogy Jacobson ur feles szízu hitelezői mit se kapnak s Jacobson az öt-ezer dollár kész pénzzel új üzletet kezdhon valahol három blockkal arrább minden gond nélkül.

Mr. Smith így vette meg a Jacobson-féle kis női ruhagyárt a Houston Streeten s ez az üzlet ma már a Broadway van, a legelőkelőbb ily fajta üzlet és műhelyek között. Mr. Smith, a hajdani pécsi borkereskedő és borkünyök, ma igen gazdag ember. Hátrán megengedheti magának, hogy kéjtárgyokat csináltson s hogy a főmei hajón ő bérelje ki magának az első osztály kabinát.

— Mi van a betegünkkel, kapitány ur! — kérdezte Smith a reggelinél a hajó kapitánytól. — Ezer szerencse, hogy a szivar davarát meggyarazta a kapitány ur az este a megszokott inspekción után és ép a legkésőbbi befutó pillanatban értünk oda a harmadik osztály fedélzetre.

— Ronthon van minden, — felelt a kapitány. — Semmi baja a leánynak, hiszen csak az a jedség vette le a lábáról. Épp az imént jelentette az apóló, hogy már fel is kelt a lány és délután már vissza is mehet a beteg terembe a fedélzetre.

Az Istenért, csak nem fogja visszakiűteni azt a szerencsétlen szép lányt oda, hogy hogy megint megtámadja valaki, — kiáltott fel Smith, rendkívüli jószívűséggel árulva el. — Nem, nem, ezt ne tegye, kapitány ur.

Kedves Mr. Smith, én nem tehetek mást és nem is volna értelme, hogy mást tegyek, — szölt a kapitány. — Azt a bitang tömör lecsukattam és csak azért nem indított elene törvényes eljárás, mert tudom, hogy az apja valami protekció ember Budapesten. De megtanítom emberségre így is. Huszonögy óráig vanra lesz verve a az egész után be lesz csukva a hasznalat. A leányunk felút nincs mitől vagy kiűl tartani. Ott se minden ember olyan, mint az a tolmács.

Smithen meglepett, hogy mondani akar valamit.

A reggeli befejezése után meg is szólalt újra. Mit szólna a kapitány ahhoz, ha ő meg fűzött a lány helyett a harmadik és első osztály közti különbséget s a lányt áthelyezték biztonság kedvéért az első osztályra.

A kapitányt nevetve meglenyegette Smith.

Mr. Smith maga nagyon is érdeklődik az iránt a szép magyar lány iránt — nevetett a kapitány — és én attól félek, hogy az a lány nagyobb veszedelmében volna itt az első osztályon, mint ott a harmadikon. Aztán én nem szeretném, ha abba a kellemtelen helyzetbe jut-

na, hogy őnt is le kellene csuknom, mint most a tolmácsot. He, he, he...

A kapitány józsemet nevetett s úgy tett, mintha tréfálna, pedig egész komolyan gondolta, amit mondott. Mr. Smith ellenben jó képet vágott a rossz a rossz tréfához és már csak azért is, hogy tisztázza magát minden rossz szándék gyanúja alól, azt ajánlotta a kapitánynak, hogy hát ne az első, hanem a második osztályra helyezze át Haraszt Róziát az ő kérésére.

Ebbe már beleegyeztem, — bólintott a kapitány, — ezzel bebizonyította Mr. Smith, hogy becsületes szándékkal ajánlotta fel a segítséget annak a leánynak. Jöjjen velem.

A hajó női betegtermének külső részében várta meg a kapitány és Mr. Smith Róziát, a kit az apólóval kihívtattak.

Szegény Rózi még most is egész ijedt volt, de nagyon megnyugtatta, mikor magyar szót hallott a hajó fedélzetén.

Kedves leányom, én apja lehetnék magának a van szíven az ilyen szegény, magában utazó lány bajai iránt, — kezdte kezetlenesen Mr. Smith. — Éppen azért elhatároztam, hogy a kapitány ur engedelmével áthelyeztem magát a fedélközről a második osztály egy kényelmes kabinjába s annak az osztálynak jobb utasai közt. A költséget szívesen fedezem én. Végre is én is magyar vagyok.

Rózi egy darabig nagyon tanácstalannal állt ott. Nem tudta, elfogadja-e attól az idegen embertől, ettől az úrtól, a felajánlott szíveséget. De észre jutott, a fedélközön kiál-
tók sok kellemtelenség és elfogadta.

Nagyon szépen köszönöm a nagyságos urnak a szíveséget, — szölt szerényen Rózi. — De nem fogadtam meg a jószág, csak úgy, hogy előre megmondom, hogy majd visszafizeti az édes apám Amerikában, amit most helytem kifizet az ur.

Jó, jó leányom, nevetett Smith. De első sorban azt akarom mondani, hogy ur nevezzen engem nagyságos urnak: mert olyan nincs Amerikában, hanem hívjon csak Mr. Smithnek, aztán azt meg felesleges megnevezni is, hogy megfizeti majd nekem azt a kis pénzt az édes apja.

Nem felesleges az uram, — pattogott most már hátrahátra Rózi. Beadották bányász az én apám, nem maradt az adós senki-

Helyes, helyes, — hagyta rá Mr. Smith — kezzi fogja Róziával, visszamont az első osztályra a kapitányval. Róziát meg áthelyezték meg az nap a második osztály egy kényelmes kabinjába, amelyért Mr. Smith fizetett.

Az a lány pedig nem fog kosztot fizetni a bányászoknak valami lefolyás mögötti bányájában, hanem az őt Broadway helyiségében lesz "modell", akire a színház-színház ruhákat próbálták a újkori könnyű az álete, gondolta magában az nap este Mr. Smith ott a hajón, míg valahol Pennsylvania-ban hangzó tolmács ködött az Istenhez Haraszt Sándor, a Rózi lánya jóvaltérte.

(Folytatás következik.)

A KIÁSOTLÓT TITKOK.

A Zürcher Post konstantinápolyi levelezője a következő érdekes tudósítást írja arról a diplomáciai eseményről, amely Törökországnak a háborút megelőzőleg lefolyt:

Nagyon elterjedt az a felfogás, hogy a világháború sem a keleti, sem pedig a nyugati barretreken, hanem a Dardanelláknál fog eldőlni. Nem akarok ennek az igen egyoldalú felfogásnak fejtőgésébe becsatlakozni. Tény az, hogy az újkelti négyesvonalaság minden elkövet, hogy a popant négyeseket ellátó (állipoli felső) ostromát keresztfelnyve. Erre mutat Olaszországnak centre centre és határozott angol pressió alatt bekövetkező török hadiizetése is. A jövő útja, hogy Olaszországnak milyen módon kell majd résztvenni a levanti expedícióból. A négyesvonalaság nek eddigi balsikerei arra engednek következtetni, hogy az orosz közbenjárás sem fogja a Dardanellákat a négyesvonalaság számára megnyitni. Valószínűbbnek látszik, hogy az oroszok a tengerszoros helyett az ázsiai partokon, Szmirna körül fognak majd kísé-

lezní. Ott azonban alkalomuk lesz majd Portev part seregeivel megmérkőzni. Hogy milyen eredményre vezet, azt majd a jövő fogja eldönti, mert ezek a seregek már a triplicsi hadjárat óta az ázsiai partok védelmére készülődnek.

Aniok tizenegy hónappal ezelőtt a háború kitört, Törökország még azokból a sebekből vészott, a melyeket a balkáni háborúban kapott. A csatlósai valon sikeres védelme és Drinápoly visszafoglalása Törökországot ismét harcra készen helyezte. A balkáni háborúból alig hogy kikerült Törökország reorganizálása nem kis fáradságra került a török állam felállításáért. A pártviszály is újra létrejött, az az új Törökország az alkotmány megrújása se csakhamar az törvény szféréjébe jutott. Elhatározott lépésre volt szüksége. Franciaország politikai jét, amelyvel egyik oldalról az anyagilag kimerült Törökországot zaebeít pénzzel tiltotta meg, más oldalról pedig purporeon már elhatározta a "beteg ember" ázsiai tartományainak felosztását, már a balkáni háborúban nyilvánvaló lett a törökök élt. Azonban az

akkori körülmények nem voltak alkalmasak arra, hogy Törökország valódi érzelmet Franciaországgal szemben kimutassa. A pénzügyiséget, amely a háború után fellépett, csak Paris tudta kiűlni. Így aztán kívárra Törökország a kedvező alkalmat, nemcsak Franciaországgal szemben, hanem Angliával és Orosz-

országgal szemben is. A görög flotta ekkor már angol tengerészcsapatok vezetés alatt működött és a görög hadügyminiszteriumban angol misztió állt. A porta hallgatott. Igen, már akkor aggódva nézte a porta a vezetéses Fitz-Maurice, angol követségi dragónánál, újkelti, a melyre az entente-párti törökök

hátá mögött állt és ócskította azt a tizet, amelyen Törökországnak kellett volna élnie. Az orabok magyartatása is nagyon erősen visszatitkította már az angol befolyást. Angol pénz gurult Meopotámiaiban, ahol Seid Idris még mindig folytatta ruhaháziatárát Törökország ellen.

Legjobb italok a legolcsóbb árban

OLVASSA EL HIRDETÉSÜNKEZT ÉS PRÓBÁLJA MEG ITALAINKAT. MEG FOGJA LÁTNI, HOGY A LEGJOBBAT A LEGOLCSÓBBAN ADJUK.

IRJON ARBEJYZÉKÜNKET; RENDELJ LAPPAL ÉS BORITÁSKOKKAL EGYÜTT INGYEN KÜLDJÜK. IME NÉHÁNY KÖLÖNLEGESÉNK:

Shermer-féle vörös Rózsapálinka, 8 éves, gallonja \$3.00
4-hazai fajta Silvire és Horvátka, 8 éves, gallonja \$3.00
Californiai Rózsapálinka, 8 éves, gallonja \$3.00
Frisco vörös Rózsapálinka, gallonja \$2.00, \$2.50 \$3.00
Igen öreg Tiszta Rózsapálinka, gallonja \$2.50 \$3.00 \$4.00
Nagy Tom Moore Pálinka, gallonja \$3.00
Balticrum, gallonja \$2.50, \$3.00, \$4.00
Horvátka, Törökli, Rum, gallonja \$2.50, \$3.00, \$4.00
Californiai 48 New Yorki borok, gallonja \$1.50, 2.00 2.50, \$3.00
Magyar Buzing Bor, 10 gallonos korsó \$10.00
Igen jó savanykás bor
Cseresznye Pálinka üvegben, 1 láda (12 teljes quart) \$10.00
É PÁLINKA RENDES ÁRA AZELOTT SOKKAL NAGYOBB VOLT.

PRÓBÁLJON MEG EGY LADÁVAL \$10.00-ért. BIZTOSITJUK, HOGY MEG LESZ ELEGEDVE VAGY PÉN ZÉT VISSZADJUK.

Próbálja meg!

Max H. Shermer Co.
1210 Washington Ave. Braddock, Pa.

ANDRAS LORINC, a szállítási osztály vezetője.

OKOS EMBER NEM VESZ MASHOL

italt, csak a hol a LEGJOBBAT kapja. — Közel 20.000 MAGYAR VEVŐNK bizonyítja, hogy Amerikában a LEGJOBB italt a híres MORRIS FORST COMPANY-nál kapja. — Olcsóbb italt mindenütt kaphat, de a PENZEZT JOBBAT SEHOL.

A LEGJOBB ITALAINK ÁRAI GALLONONKÉNT A KÖVETKEZŐK:

Péher vagy vörös gabonapálinka	\$2.00—4.00-ig	Tiszta vörös Alkohol (Spiritus)	\$3.00—4.00-ig
Frisco vörös Törökli	\$2.50—5.00-ig	Californiai Törökli Bor (Görög)	\$1.50—4.00-ig
Valad, Silvire	\$2.50—5.00-ig	Ohio vagy Californiai vörös vagy fehér savanyú borok	\$1.00—2.50-ig
A legjobbat adó Tea Rum	\$2.00—5.00-ig	az állami költségek keletre New York, nyugatra Chicago.	

IRJON ARBEJYZÉKÜNKET Cím: **Morris Forst Company**
Cor. SMITHFIELD and SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.
PAAL P. JÓZSEF, magyar üzletvezető.

A világháború.

MONTENEGRO FEGYVER-LETESE

Montenegró elfogadta végrelegesen az osztrák-magyar kormány békejavaslatát és beleegyezett, hogy a békétárgyalások megkezdése előtt lezárja a fegyvert. Nagy erkölcsi csapás ez az angolok részére a közel-lábal kapálódzást, hogy megakadályozzák a két ország közötti békes megbeszélést. Ereggett a sürgönyök szét a nagy világba, melyekben próbálták behatolni Montenegró letörését, de ez mind nem használt semmit. Befejezett tny ma már le. Nikita király béke jeléül átadta kardját egy osztrák-magyar tábornoknak és hadi-parancsnokban felszolgált katonáit a fegyver letételére. Őva inti a polgar lakosságát mindenféle ellenséges indulattól. A monarchia csapataival szemben és kéri őket, hogy barátságos fogadják Ferenc József katonáit. Az osztrák-magyar csapatok egyelőre megszállják ugyan az országot, de csak a háború tartamára. Mindenki háborítás nélkül folytatja a békés munkáját, a hegyes-völgyes kis országooskában. Természetesen a bevonnul nem megy azért egész simán, mert a fegyverletelzen szabad csapatok egy része tovább folytatja az ellenségeskedést a maga szakállára, másrészt pedig igen lassan megy a szövetséges seregek értesítése a békes megbeszélésről. Ez azonban nem igen hátráltatja az előrenyomulást, mert az ellenálló kiseb csapatokat egy-kettőre szétgurítják az osztrák-magyarok.

Másfél évig tartott ki ez a parányi nemzet a míg hullatta fiai drága vért az angol érdekekért, mint "derék vitéz hősöknek" ünnepeket katonái a szövetségesek sajtó, most pedig "gyáva árva" a legzáróbb kifejezés a mivel illetik őket. Szerintük NEM már rég megegyezett ellenségesével, s csak éppen a tisztesség látszatáért verekedett.

Pedig az a valóság, amit az orosz lapok írnak és amit Nikita is elmondott egy amerikai újságról, hogy a szövetségesek hagyták cserbe a szorongatott kis országot. Igérték nagyszámú segítő csapatokat a küldtek helyettük egy pár kinástrált angol tisztetkét. Igérték enniaválót, s igaz, hogy küldték is, de nem gondoskodtak a szállító hajók megvédéséről, melyeknek nagyobb részt elsüllyesztették az osztrák-magyar csatahajók és tengeralattjárók. Így történetet meg, hogy a hadseregnek néha 3-4 napig nem volt enniaválója, míg pedig éhez a katonáknál nem lehet háborút viselni. Nemcsak a vége lez a montenegrói leihatatlan nyomorának, mert a központi hatalmak nagy mennyiségű élelmiszert szándékoznak szállítani az éhez országba.

NÉMETORSZÁG HAJLANDÓ BELGIUMMAL KÜLÖN BÉKÉT KÖTNI.

Nem lehetetlen, hogy a békekötésben Montenegrót nemcsak a követi Belgium. Ez az ország is egyik áldozata az angol főúri osztálynak és elég szomorú, hogy csak most érdeket ennek tudatára. Érdeklődtek titokban a német kormánynál, hogy hajlandó lenne-e békét kötni, a milyen feltételekkel. Mintán Németországnak nem volt soha szándékában Belgiumot megtartani magának, vagy annak csak egy részét is bekebelezni, remélik, hogy nemcsakára egy jobb béke hozza közelebb a nagy véres háború befejezését.

AGYUHAROK AZ OROSZ HARCVONALON.

Megszűnt egyelőre a félelmetes orosz előrenyomulás, s most újra csak az ágyúk dörpése hallatszik. A magyar csapatok hőies ellenállásán megtörték a végülük rohamok és az oroszok óriási veszteségek után kénytelenek voltak abbahagyni támadásukat. Azonban a magyarok veszteségét sem szabad elhallgatnunk. Angol híradás szerint 100,000 főnyi sereget számított feláldozni az osztrák-magyar vezérkar a roham letörésére, s hogy a visszavonulásra ne is gondolhasson az ellátó hadtest, a hátuk megett levő hidat felrobbantották, részben felégették. Mennyi maradt életben erekből, mennyi pusztult el azt nem tudhatjuk, de az bizonyos, hogy drága győzelem volt.

TÖRÖK VERESÉG KISZASZÍRIAN.

Erdősen szorongatták a törökök az angol csapatokat egy Arabiában, mint a Gallipoli félszigetenek, mely utóbbit kénytelenek voltak sebtiben kiüríteni. A tavasz angol nagy hajóján kérte az orosz kormányt, hogy támadjon rá nagy erővel Törökországra, kik akkor kénytelenek lesznek arra a frontra vinni az angolokkal verekedő csapatok egy részét. Oroszország beleegyezett, hogy beverese a saját fejt csak azért, hogy ne fájjon az angolok fejé a egy időben megtámadta Ausztri-Magyarországot s a török birodalmat. Galiciában le-tört a nagy előrenyomulás, de a gyengébb török sereget alaposan megrágták, mely kénytelen volt a 100 mérföldre terjedő harsónal egész hosszában nagy veszteséggel visszavonulni.

OLASZORSZÁG NEM SZÁMITOTT HOSSZU HÁBORURA.

Nagyon becspódott a találok hitlen hitzégesséjükkel. Mikor rátámadtak a monarchiára, azt hitték, hogy ez csak olyan felvonulási parádé lesz a rövid idő alatt beálltának Budapestre békét diktálni. Most aztán bevallja az olasz miniszterelnök, hogy sokkalta nehezebb és hosszabb a háború, mint a melyre nekik eleinte még csak gondolni is mertek és kéri a lakosságot a legnagyobb áldozatkészségre, hogy a remélt győzelemet mielőbb kiismerhassák az ellenségtől.

A NÉMETEK ÚJ CSODÁJA.

Nem egyszer megmutatták már a németek hámulatol tudásukat, s alig nult el egy-két hónap a háború alatt, hogy meg ne lepte volna a világot egy újabb csodás öldök szerszámokkal.

Szerkesztettek egy új fajta repülőgépet, mely valósággal levegőszírvényeknek látszik. A hatalmas madárnak 700 lóerős motorja van, s a hajtó szerkezet körül van páncélozva. Ezen belül foglal helyet egy kisebb gyorastűz. Mintán sebessége sokkal nagyobb, mint az eddigig használt bármely repülőgép, könnyen felbe tud kerékedni az ellenséges madárnak s akkor rácsúrtja a lövegek aszáit. Ebből a tűzből csak nagy ritkán tud kimenekülni az ellenfél, amit bizonyít az is, hogy egy-egy ilyen német repülő idáig 7-8 ellenséges repülőgépet lőtt le.

FERENC JOZSEF HÁBORUS KENYERE.

Egy chieagoi osztrák asszonynak jutott eszébe először, hogy a Monarchia az királyja még nem evett az amerikaiól hazaküldözgetett háborús kenyérről. Nem sokat gondoskodott, hanem bepakolt egy jókora csomagot és elküldte Ferenc József címére, most aztán kapott egy igen szép levelet a királyi udvartól, melyben megköszönik a küldeményt s egyben biztosítja a jó osztrák hűségét, hogy a küldött lisztből készült kenyeret maga az ósz uralkodó fogyasztotta el.

A gyomor, vesék, máj, lép, hólyag és belek különböző megbetegedései, reuma ideges és meg hűlésből eredő fejfájás, azékelési és emésztési zavarok, étvágytalanság, gyengeség ellen a legbiztosabb és leggyorsabb hatású gyógyszer, a legjobb vértisztító, havitástulása idején nők áldása a H. H. VON SOHLICK-féle

BULGAR VÉR TEA

CSODÁS GYÓGYHATÁSÁT A GYÓGYULT BETEGEK TIZEZ. REI BIZONYÍTJAK

Egy nagy, öt hónapra elegendő családi doboz 1 dollárért bár. hová küld a

Marvel Products Co., 19 Marvel Bldg. Pittsburgh, Pa.

NAGY TENGERI CSATA KÉSZÜL.

Nem akarnak lemondani az angolok a központi hatalmak ki-ehetéseiről s el akarják zárni teljesen nemcsak a német tengerpartot, de még a semleges északi országok kikötőit is. Németország nem éhezik akkor sem, ha nem kap külföldről élelmet, de megunta már a sok piszkálódást s mint hirtik, kivonul hajóhadával a nyílt tengerre, hogy felvegyék a harcot az angolokkal. Az angolok is felkészültek s felszerelik ágyúkkal az összes valamirevaló hajójukat. Lásas igazsággal lesi-várja az egész világ ezt az óriási fontosságú eseményt Ha Anglia kikap (amire nincs sok remény) egy a háborúnak vége, mert hajóhad híján a német hadsereg egy-kettőre bevonnolna az angol szigetekre.

MEDDIG BIRJA NÉMETORSZÁG A HÁBORUT.

Igen érdekes kimutatást csinált egy német katonai szakértő arról, hogy a mostani nagy embervesztések mellett meddig bírja Németország a véres háborút. Szerinte a német veszteség, a háború első évében, legrosszabb esetben egy millióra becsülhető. Ennek ellenében a rendszer évi újoncállomány több mint 700,000 ember, úgy, hogy a harcokban küzdő sereg tulajdonképpen csak 300,000 emberrel kevesebbet meg egy év alatt. Már most, ha vesszük, hogy Németország mintegy 10 millió embert állított fegyverbe s abból évenként csak 300,000-t veszít el, úgy az angoloknak még kell egy pár évig verekedni, ha azt akarják elérni, hogy elfogyjon a német katonaság.

MEXICOI ÖSSZESEKÖVÉS AZ AMERIKAIKAIK ELLEN.

Az Egyesült Államok rendet akart végre teremteni a lázongó Mexikóban s elismerte elnökül Carranza vezért a öt segítő pénzzel, fegyverrel, míg ellenfeleltől, Villa tábornoktól megvon minden segítséget. Villa vezér hívei azzal felelték erre a támadásra, hogy kiadták híveiknek az utasítást: "Lelőm, aki amerikai s elpusztítani mindent, ami az amerikaiaké." Remélik, hogy ez nem fog nekik sikerülni, mert bár az Egyesült Államok bálosan óvakodik a háborútól, végső szükségben mégis csak megtartja becsületre a rabló vezéreket.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE

Sok bajjárunk régi kívánságának teszünk eleget, mikor a címek felett kitintettük a lejárati időt. Két-három héten belül minden előfizetőnek rajta lesz a lapján a lejárta. Nagy és frásztalag munka, de kötelességünk engdani olvasóink akaratának. Arra kérjük honfitársainkat, figyeljék meg a lapjukon levő lejárati időt a s mennyiben tévedés eszmott volna be, sziveskedjenek azt velünk mielőbb közölni, hogy kiváthassuk a hibát.

Egyben figyelemztetjük olvasóinkat, hogy ha megújítják az előfizetést akár a Bányászlap ügyünkönél, akár a Bányászlap iródnál, a lejárati idejüknek 2 héten belül a címen is meg kell változniuk.

Ez a legbiztosabb ellenőrzése annak, hogy a pénz eljutott rendes helyére s egyeztetmind nyugt gyanánt is szolgál az előfizetőnek.

Ha a lejárati idő nem hosszabítható meg a címen, a fizetést követő két héten belül, sziveskedjenek olvasóink azt velünk azonnal közölni, hogy az ügyet nekorán megvizsgálhassuk.

Testvéri szeretettel a Magyar Bányászlap kiadóhivatala

KÖSZVÉNYES ÖN?

Van rheumája? Fájd a dereka, karja, lába?

Ha igen és végig próbálta a világ összes gyógyszereit s mégsem használt semmit, próbálja meg az én költségemre és felelősségemre az általam készített "ÉRDEKY-féle RHEUMA ELLENI SZER"-t.

E szer bevenni való s egy üveg ára egy dollár, postaköltséggel \$1.10.

Ha van bízalma gyógyszerem iránt, rendeljen egy üveggel még ma, ha pedig nincsen bízalma, küldjön be 10 cent ára bélyegét postaköltség fejében s én küldök önnek egy próbavagat TELJESEN INGYEN.

Olvassa el a mellékelt dicsérő leveleket, melynél szebb jutalomban nem részesülhetnék.

IGEN TISZTELT ÉRDEKY UR!

Több, mint öt hónapig szenvedtem a legmakacsabb köszvényben s ugyanannyi száz dollár költséggel orvosok és patikaszerekre s már a kórházból is mint egy gyógyíthatatlan beteg beteszítőt ki, az ágyból nem tudtam felkelni, midőn megpróbáltam az ön könyvére s rheuma elleni szerét. Már az első adag után jobban lettem s egy üveg elhasznála után már egy dolgot tudtam mint fiatal koromban. Fogadja legálásabb köszönetemet és elismerésemet, hogy ensem a halál torkából családunknak visszahozott a nemcsak hogy megengedem, hogy az újadja is kedjébe elvegye, de hála kötelességgel fogom patikáját honfiamnak kiróchna terjesztetni.

HERBERT ALLEY.

LUTHERAN JANOS.

Glenwood, Pa.

IGEN TISZTELT ÉRDEKY UR!

Kötelességemnek tartom becses tudomására adni, hogy az Önnél vásárolt "Érdeky-féle Rheuma elleni szer" kitűnően bevált, amennyiben feleségem, ki már hosszabb idő óta súlyos rheumában szenved, ezen szernek használa után nemcsak teljesen jól érez magát, de rheuma bántalmait teljesen megszűntek. Már az első adagnál is elmaradtak a szokásos fájdalmak, aludni jól tudott s most, hogy mintegy tíz üveggel elhasznált, nyoma sincsen azoknak a szenvedéseknek, melyek ezen szer használa előtt állandóan anyargástak. Tiszta szívvel ajánlom tehát ezen "Érdeky-féle Rheuma elleni szer" minden szenvedő ember számára. Önnek pedig szívbeli köszönetem, hogy visszazárta családunk nyugalmát.

Maratlok óvatlan tisztelője:

PO O. Box 410. 221 Fall Alley.

Kent Pittsburgh, Pa.

TISZTELT GYÓGYÁSZERESZ UR!

Mintán nem tudok egy percre sem eljutni az ön által készített "Érdeky-féle Rheuma elleni szer" nélkül, legyen azon nekem még egy üveggel küldeni, s egyuttal fogadja legközelebbi köszönetemet kitűnő háladásért. Próbálom én már mindenképp szert önnél Rheumám ellen, de még ilyenre nem akadtam s a legforróbban ajánlom minden szenvedő ember számára és megígérem, hogy Rheuma elleni orvosomat.

185 Greenfield Ave.

JANOSAR JANOS.

Franktown, Pa.

SZELVÉNY

ÉRDEKY KALMAN GYOGYSZERESZ URNAK

PITTSBURGH, PA.

3964 SECOND AVENUE

TISZTELT ÉRDEKY UR!

Mellékelek 10 cent ára bélyegét. Kérek egy ingyen próbavagat "ÉRDEKY-FÉLE RHEUMA ELLENI SZERT" díjmentesen. Ha használni fog, megrendelem a dolláros üveggel tisztelettel

NÉV

VÁROS

MEGYE

ÁLLAM

UTCA, SZÁM, BOX

MINDEN LEVELET IGY KÉREM CÍMEZNI:

Érdeky Kálmán gyógyszerész
3964 Second Ave., Pittsburgh, Pa.

Hány mozi van a világon.

A kinematografia fejlődése az utóbbi években mértőföldes csúsmakkal haladt előre. Szinte beláthatatlan arányokat öltött már a kinematografia elterjedtsége és mintha nem is akarna megállni.

Hogy a kinematografia elterjedtsége milyen óriási, arra a legjobban bizonyíték az a statisztika, amely a berlini belügyi hivatalnál fekszik és amelyet egy kinematografiai szakgép kapcsán nyújtot-

tak be.

A statisztika a világ mozgósínházainak számáról szól és készült az 1914. július elsejéi állapot szerint, meglepő és érdekes adatainak egy részét itt közöljük.

A világ valamennyi mozgósínházainak a száma túlért a hatvan- ezret. Egy tizede ennek Angliára jut, a szigetországnak tehát hat- ezer mozgósínháza van, de Ame- rikának éppen másfélszer annyi-

tizenötezer. New York államban egymagában kétszer annyi van, mint az Európában legelső helyen álló Angliában. Nagy New York- ra tizenkétezer mozi jut, ami szin- te elképzelhetetlenül borzális mennyiség. Ugy lehet megérteni ezt a körülményt, ha tekintetbe vesszük, hogy az Unio eme leg- népezeirűbb városának óriási a népessége. Az utóbbi öt-hat év alatt a lakosság minden rétegé- nek legelsőrangú szórakozó helye a mozi lett, amely ott külsőket produkál, mint az eddig legin- kább frekvenciát szórakozó hely: az orfeum. Chicagóban hatszáz

mozi van, Philadelphiában hetven- öt, Minneapolisban pedig hetven. Amerikában csak egyetlen város van, ahol mindössze egy mozi mű- ködik, amelynek készletétven sze- mélyre szolgál a nézőtér és az az egy Louisiana-beli városka, ahol mindössze ezren laknak. Minden más városban, népességével arány- ban legalább két-három mozi szórakoztatja a polgárokat. Az angol kolóniákban is elsőrangú szórako- zó hely a mozgó színház áll fenn. Melbournban pedig 85. Szombat- esténként, mikor a lakosság a hét munkája után megkezdő harmi-

hat, órai pihenését, mintegy hat- vanötezer ember tölti el óráit mo- zielőadás mellett ugy Sidney-ben, mint Melbournban. Ezek a szá- mok a városok nagy népessé- gének mintegy tizedrészét repre- sentálják. Délafrikában egész kis városok is rendelkeznek mozikkal. Egy-két nagy kinematograf szin- ház rendez naponta előadásokat például Ladysmithben. Bawayo- ban és Umataliban harmincöt moz- gósínház működik.

Hogy hány mozija van most Párisnak, nem tudhatni, mert a háború következtében sok új mozi nyílt meg. Vaudeville színházak

sorra húztak színpadjaik elé vé- szonlepedőt. A háború előtt is ren- geteg cinema állt fenn a francia fővárosban. Azon a viszonylag kis- részen, amely a Place de Opérával kötötte össze, nem kevesebb mint tizenháromez mozgószínház volt megvasható. A vidéki francia városokban is egyre mára nyíltak mozgószínházak béke időben, s bizonyos, hogy ma ezeknek még több a jogosultságuk, mert a fran- cia moziknak legalább akkora sze- repe van a lelkesedés fokozásá- ban, mint a villámok szóró sajtó- tában. A világban Görögország kü- zönsége bántik a legmostohab a

mozival. Az egész országban csak két olyan terem áll, amely direkt mozielőadásra van berende- zve. Itt azonban vándor mozik szolgáltatnak szórakozással. Ja- pán nyakig uszik mozikban. De- nimégivel vannak a mozik a Fid- zsi szigeteken is. Németországnak 2000 mozgószínháza van. Berlin- ben egymagában háromezer mozi áll fenn.

Ausztria-Magyarországon ezer- ötszázra tehető a mozgószínházak száma. Ebből Bécsre talán hatvan- jut, Budapestre talán kilenven.

FIGYELJ MAGYAR!

AMERIKAI MAGYAROK OLVASSATOK! Jegyezzetek 6 százalékos Magyar Állami hadikölcsönt

Már csak rövid ideig lehet jegyezni. Mindenki siessen megragadni a ritka alkalmat, mert pénzét ily jövedelmezően később nem tudja befektetni. Áldozzunk a hazának! A haza hálás lesz érte!

Amerikai magyarok jegyezzetek hadikölcsönt!
Mindenki vegyen amennyit tud, de vegyen!

1000 korona ára
\$135.00

100 korona ára
csak 13.50

10.000 korona ára
1350 dollár

És vegyék meg a hadikölcsönt a lentebb jelzett bankároknál, akik évtizedek óta szolgálják a magyarságot becsülettel, akiket nem segít senki pénzzel és befolyással, akiknek tisztességes neveit ti már ismeritek, akik benneteket becsülettel kiszolgálnak. Tehát csakis nálunk jegyezzetek az új Hadikölcsönre. — A hivatalos jegyzést a következők eszközlik

KISS EMIL, bankár 133 Second Ave. NEW YORK, N. Y. Alapítva 1898-ban	JOHN NÉMETH bankár 457 Washington Street és 1597 Second Avenue NEW YORK, N. Y. 150 Second Street PASSAIC, N. J.	HUGO LEDERER bankháza 55 Avenue B NEW YORK, N. Y. A. J. NEUBAUER bankár 972 Manhattan Ave. BROOKLYN, N. Y. JOSEPH PEARL bankár 319 E. 3rd Str. SO. BETHLEHEM, PA. A. Greens, International Exchange Bank NEW CASTLE, PA. VICTOR E. FAITH 122 and 124 Chestnut Street JOHNSTOWN, PA.	RUTTKAY JENŐ 106 Ave. B NEW YORK, N. Y. EMIL GERMANUS 87 Mercer Street és 214 Ferry Str. NEWARK, N. J. JOS. L. SZEPESSY 8117 Buckeye Rd. CLEVELAND, OHIO CHASZAR VASS & CO BOND TOWN, VA. HENRY. C. ZARO magyar bankár, 1 Third Ave., cor. 7th Street NEW YORK, N. Y. M. Fodor Pénzküldő és közjegyző zól irodája, 422 S. Chapin St. SO. BEND, IND. J. J. Steinbrecher's Foreign Exchange 116 New York St. AURORA, ILL. EUGENE KLEIN 168 Center St. MASSENA, N. Y. JOHN KISS, Banker NORTHAMPTON, PA. JOHN BALLA & SON 2322 W. Jefferson Ave. DETROIT, MICH.	SCHWABACH és FIA 1347 First Ave. NEW YORK, N. Y. JOHN NAGY & SON 2012 Front Street TOLEDO, OHIO. A. J. DURCHINSKY Steamship Ticket Agency LOGAN, W. VA. LOSITZER & ENGEL 338 W. Federal Street JOUNGSTOWN, OHIO Dobói Dobay Károly 8820 Buckey Road CLEVELAND, OHIO HANNA & VARNUSZ 1708 So. Broadway ST. LOUIS, MO. Joseph Eskowitz BANKER LYNDORA, PA. NYITRAY & POKORNY 85 French St. NEW BRUNSWICK, N. J. H. BLANKFIELD GALVESTON, TEX. LOUIS CSIPÓ 477 State Street PERTH AMBOY, N. J.	DEZSŐ JÁNOS bankár 333 Hancock Ave. BRIDGEPORT, CONN. EMERY KARDOS 230 Warren Street HUDSON, N. Y. S. LOEWITH & Co. Branch Office: 349 Hancock Ave. Manager: Frank Bolczahay BRIDGEPORT, Conn. International Banks C. V. HAMORY JOUNGSTOWN, OHIO. E. YOUNGSTOWN, OHIO SHARON, PA. DAN POLOSCHAN 775 Franklin St. DETROIT, Mich. JACOB GOLDBERGER 432 STATE ST. PERTH AMBOY, N. J. I. KLAWIER 313 Helen St., McKees Rock, Pa. 687 Preble Ave., N. S. PITTSBURGH, PA. FRED ERNST ARMCO FOREIGN CLUB MIDDLETOWN, O. TÓTH GYÖRGY BANKER 802 S. Chapin Street SO. BEND, IND.
---	---	--	--	---	--

Szent Könyvek

10 KÖNYV

1. Könyv: A szent olasz titka
2. Pápai Szent Antal élete
3. Boldogság Szent Mária élete.
4. Szent Václav élete.
5. Jézus ellenségeinek sorsa.
6. Gonzaga Szent Alajos élete
7. Jézus hét szava a keresztfán
8. A Kálvária
9. A Holokósti Fehérszöny
10. A Csónka Kereszt.

Minden könyvet gyönyörű színes kép díszít.

MIND A TIZ KÖNYV EGYÜTT CSAK 1 DOLLAR. Küldjön be 1 dollár és elküldöm a 10 könyvet postán bérmentve. (A szállítási költség és fizetendő.)

RENDELJE MEG, MIELŐTT ELFOGY

KÉRJEN INGYEN NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉKET!

EMIL NYITRAY

77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

EGY GYASZOLÓ ANYA

Mr. Geo. Taylor ezt írja:
T. Royal Mfg. Company:

Ha mi tudnunk volna arról a híres szerről, a Baby's Safetyről, talán megmenetünk volna a kis fiúcskánkat, 3 hónappal ezelőtt meghalt és akit most gyászolunk. Kis leánykánk két héttel ezelőtt szintén nagyon beteg lett és egy szomszédasszonyom komendálta az önköt jó szerrükre, a Royal Baby's Safety-t. Meg is hozattam azonnal és a gyermekem egy nap jobban lett. Kérlek 3 üveggel azonnal postán küldeni.

Tisztelettel Geo. Taylor,
Box 783, Grafton, Pa.

Ilyen elismerő levelek érkeznek be mindennap az Egyesült Államok minden részéről. Ezen levelek azt igazolják, hogy a világ híré Royal Baby SAFETY a -Gyermekek Barátja- megővja a kis gyermeket minden bajtól. Különösen jó hatással bír szél- és

székrekedés, valamint kólika ellen. Ha a gyermek nyugtalan és sír, a ROYAL BABY SAFETY használata után jól alszik és kitündően nyugodik. A ROYAL BABY SAFETY minden patikában kapható. De vigyázzon, hogy a ROYAL név rajta legyen a csomagoláson, mert ha ROYAL név nincs a csomagoláson, akkor az hamisítvány, ne fogadják el, hanem utasítsa vissza. Ha a valódi ROYAL BABY SAFETY ott helyben nem kapható, akkor küldjön be 35 centtől blyegeket hozzáuk és mi azonnal bérmentve, postán elküldjük a valódi ROYAL BABY SAFETY-t magyar használati utasítással együtt. Ha 3 üveggel akar rendelni, akkor küldjön be egy dollárt papírpénzben, közönséges levélben erre a címre: ROYAL MFG. COMPANY, Duquesne, Pa. (Hird.)

MOUNTAIN MAID WHISKY

Most kerültek ki a PÓZSÓRÓL

BRILLIÁNS
RYE WHISKY

Est a pálinkát szeretik a legjobban Tennessee. Ez az est a Tennesseei kőolaj tiszta kőolaj pálinka. A kőolaj tiszta kőolaj pálinka. A kőolaj tiszta kőolaj pálinka.

Desz. 1 gallon \$2.50
2 gallon \$4.75
3 gallon \$7.00

Desz. 1 gallon \$2.50
2 gallon \$4.75
3 gallon \$7.00

AZ EXPRESS KÖLTSÉGET MI FIZETÜNK.

Nagy kvart bármelyikből \$2.75; 8 kvart bármelyikből \$5.25; 12 kvart bármelyikből \$7.50.

17-18 éves árjegyzékért, melyet INGYEN küldünk, KOLMÉ MEGRENDELÉSEET ERRE A CÍMRE:

T. H. Haynes Company, Inc.
Cumberland Gap, Tennessee.

WESTERN POWDER MFG. CO.

A LEGJOBB ROBBANTÓ-POR A VILÁGBAN

PEORIA, ILL.

A kőolajmentes WTAR fajta bányáskor adja a legbiztonságosabb, nem adja ki a szén utána, hanem átlátszóan van. Lehetőbb por a szén után.

JELSZÁMOK: Előszórányok mindenfelé.

Adjon alkalmat, hogy helyszíntől a mi porunk jóságát.

Dr. RICHTER'S Pain Expeller

Össz. közhely, rheumatismus, idegesség, izület- és izom-merevség, hűlés, gégé, torok-fájás és fogfájás ellen.

Itt van az eredeti csomag képe, a hogy azt árusítják. Ne fogadjon el csomagot, ha nincs rajta a HOR-GONY védjegy.

Kapható minden patikában 25 és 50 centért és a készítőknél.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK, N. Y.

Ne dörzsölje szét, ne kenje el az egész testében

A BEDÖRZSÖLŐ SZEREK NEM GYÓGYITJAK. CSAK SZÉTKENIK A BAJT ÉS AZ ÚJRA MEG ÚJRA FOKOZOTTABB MÉRTÉKBEN ÉS NA. GYOBB FAJDALMAKKAL JÖN ELŐ

REMO

Ex az egyedüli biztosan ható fájdalomcsillapító szer, mely tudós egyetemi tanárok évtizedes kísérleteinek eredménye. A világ legnagyobb kórházaiiban lett kipróbálva és minden tökéletesen bevált, hozzáuk a szenvedés emberréssé javára forgalomba. — EGY ÜVEG A TELJES KURA \$1.00, POSTÁN 10 CENTTEL TOBB

Csak a cimen kapható:

Korona Gyógyszertár

az amerikai magyarság patikája

2812 EAST 79th STREET CLEVELAND, O.

a köszvényt, nyílalást, hasogatást, derékfájást és hűlésből eredő bajokat.

HASZNALJA AZ ÚJ VILÁGCSODÁT A

REMO

KANALAS KÖSZVÉNY ORVOSSÁGOT, MELY. BÖL 1 ÜVEG NEMCSAK MEGSZÜNTETI, DE HATHATÓSAN GYÓGYITJA IS A BAJT.

A háboru bestiái.

AZ ARCULCSAPOTT EMBERIE SSÉG. — POLITIKAI KEGYETLENKEDÉSEK A MULTBAN ÉS JELENBEN. — TÖMEGVILKOSSAGOK PARANCSSZÓRA. — A SZERE NÉP ÖRÖK GYALAZATA.

A politikai kegyetlenkedések a humanizmus és civilizáció mostani korszakában is sürin előfordulnak és az utóbbi évtizedekben sokszor nagy szerepet játszottak a befolyással voltak a politikai alakulásaira is. Ugy a valóban elkövetett kegyetlenségekről, mint a jó részben csak fantáziában élő és célnak valószínűleg, ugye vezetett "műkegyetlenkedésekről" melyek valóságos politikai eszközök gyanánt szolgáltak egyaránt elmondható ez.

A mult század második felében az ekkép feltűnt műkegyetlenkedések során különösen sokáig ismertetők voltak, főleg a hetvenes és nyolcvanas években. A "török kegyetlenkedések" melyeket az orosz és angol fantázia cselez ki, hogy e réven nyúl és újból beavatkozhassék Törökország ügyeibe. Megengedjük, hogy egyes nagy és kiváló humanisták, mint például Gladstone, valóban az emberiséget vezetett, mert hiszen ez akkor is négyülséket rendezett egész Nagy-Británia és tele sírt a egész világot, midőn az sokkal inkább az orosz, mintsem az angol politikai előrelök kedvezett. Az ilyen politikai kegyetlenkedések ürügye alatt többször megtámadta Oroszország Törökországot a félrevezetett angol közvélemény erkölcsi támogatásával s még többször használták fel azokat jogcímül a török birodalom ellen fellázására.

A valóban elkövetett tömeges politikai kegyetlenkedések legutóbbi borzalmas esetei közé tartozik például az európaiak legvilágosabb Kínában, amely fölötti múlt főláborúidákban Vilmos császár arra a nyilatkozata fakadt, hogy a megtörtölt expedíció során "foglyokat nem szabad ejteni."

Múlt társas enek az a kegyetlenkedés, melyet az orosz diadaloktól megtagadott és vért szagolt országok követek el a két balkáni háboru folyamán a macedóniai bolgárokkal szemben, aminek megtörtöltása egyik fő oka a bolgárok Szerbia elleni mostani támadásnak.

A háboru maga sem más, mint politikai kegyetlenkedés. De, ha már elfogadjuk erről, hogy az kerülhetetlen rossz örök eszégene az emberiségnek civilizált korunknak a a könyörület és részvét jellemzőival hivatkozók buzgó szándék, ha a háboru borszalmai még külön kegyetlenkedésekkel is tetéztetnek.

A szerb kegyetlenségek híradói még sokkal megdöbbentőbbek, mint a jelenetnek tartalma, mely szerint a németeknek szánt amerikai szerzetes adományok és a Vöröskereszt körébe vágó segélyeket nem lehet elküldeni, mert Angliának nem enged meg azok szállítását.

Az egész múltvilág háboruzongáissal fogja olvasni ezt a birt, mint melyek nelszomorító bizonyíték, hogy a jelen esetben annál inkább is megrovandó, mert nem is annyira faji, mint sokkal inkább csak gazdasági ellentétre vezethető vissza.

Az angol nemzet oda jutott — íme — e téren, hogy ma a szerbet és az angol egyet emlegetik a világban, mint olyanokat, akik a legnagyobb rekordot érték el az emlegeti kegyetlenségek és szívtelenség terén.

Mekkora eláulódás ez a Gladstone emberiségteretéről! S ki hitte volna valaha, hogy még egy ember lennének a főljók együtt emlegetni a szerbekkel az az angol népet, mely még nem is egészen máfél évtizeddel ezelőtt annyira anyakus volt, hogy semmikép nem akart tudomást venni a királygyilkosságban való részesség bűnyájával terhelt Krágyvergovics eláuláról.

MEGFÖRÖSZTÖTT UTASNOK.

Egy Londonból érkezett hír szerint, most minden önék, akik Németországot elhagyja, meg kell fordulni, mielőtt a határon átlépnek. A fűrés megtörtöltés a hatóság megbízottai személyesen ellenőrzik. A rendelet-célja annak megakadályozása, hogy a nők ne vihessenek magukkal titkos üzeneteket a metelen börtönök. Nemrégben kiderült, hogy egy svájci nő, mikor Németországot elhagyta, metelen háttára láthatatlan titkálat írt üzenetet vitt magával, hogy így kijeltesse az öt megmozgató hatóságok ellenőrzését. A dolog ugy derült ki, hogy az illető nő egy birtelen kebrekedett zápor folytán véletlenül megázott s az írást felolvastotta s az a nő buzán át látható lett.

Egy újabb dal-bokrét!

LEMEZKÉNT 75 cent. — 5 DOLLAROS RENDELÉSRE KÍVÍ VISELJOK A SZALLITÁSI KÖLTSÉGET		
BARTVY MATILD. az operaház új csillaga.	ROZSA LAJOS (Te vagy a holdvilág) (Te vagy a holdvilág)	GÖNDÖR AURÉL. trófiás elbeszél.
E 2430 (Isztar veled) (Huzd rá cigányt — Édes anyám)	E 307 (Héj fontóska) (Héj fontóska) (Héj fontóska)	E 1844 (A buszra kárja) (Egy nyugalmas vendéglő szoba)
E 2431 (Cseng, peng, peng) (Cseng, peng, peng)	E 1103 (Tele van a város) (akáda virágok) (Ott ahol a Marsz vize)	E 1730 (A csendes trombita) (Politika a csuak) (Készíthető)
CIGANYZENÉKAROK.	E 2169 (Nincs a földön olyan) (Édes érzelmek) (Készíthető)	E 1667 (Vendégszoba a házban) (Bérlők a sorozatra)
E 2432 (Csikorgó, kopogó) (Sárika lelke)	E 972 (Gasz! uram adja ki a) (bármely) (Isztar, teher, teher)	E 1928 (Isztar áldd meg a mag) (Gott érte)
E 2313 (Jó dolga van a bu) (szívnek) (Csak, csak Erzsike)	E 2314 (Látközelít puszta szél) (Isztar) (Hajnal előtt is)	E 1926 (Die Wacht am Rhein) (Hajnal dal (65c))

Hogy üzenetünk 40 éve áll fenn, az a legjobb bizonyítvány nekünk.

Vidék! megbízhatatlan teljes felelősség mellett csatlakozunk.

Írjon magyarul! — A magyar osztály vezetője ZNAMENAK GYULA

The S. Hamilton Co.

815-817 Liberty Ave PITTSBURGH PA.

THE STATE BANK

ÁLLAMI BANK

374-378 Grand Street 52-54 Norfolk Street, New York.

ALAPÍTÓKÉ \$2,000,000. KORÜLBELÜL 15 MILLIO 200,000 KORONA

A State Bank kienne a NEW YORK CLEARING HOUSE-nak, melyhez a legnagyobb bankok és Trust Company-k tartoznak. Ez intézménynek 475 millió dollár tőkét és 2 millió, 639 millió évi forgalmat képvisel.

Betevők, illetve kienneink közé tartoznak többek között:

- New York állam \$375,000.00
- As Egy. Áll. Postakézpénztára \$197,000.00
- New York város fűstömestere befizet havonta \$190,000.00
- tanítók, rendőrök, tisztok stb. kifizetése.
- ERŐS MINT A GIBRALTÁR SZIKLÁJA

A STATE BANK az utolsó 20 év alatti emelkedésének kimutatása:

1890	1914	1915
\$476,000.00	\$1,200,000.00	\$1,200,000.00
\$2,000,000.00	\$4,000,000.00	\$4,000,000.00
\$14,300,000.00	\$14,300,000.00	\$14,300,000.00
\$14,300,000.00	\$14,300,000.00	\$14,300,000.00
\$14,300,000.00	\$14,300,000.00	\$14,300,000.00

Helyesebb nehezen keresett pénzeszköz a State Bankba kamatozó és megőrzésre vétett, mert a State Bank egyike ama legbiztosabb és legnagyobb bankoknak, melyek New York Állam Banking Department-jének felügyelete alatt állnak.

A STATE BANKNAK KÖZEL 100,000 RETEVEZÉSI VAN.

Nagy üzleti forgalmunk lebonnyolítására és a legbiztosabb kényelmére HAT fiókbankkal rendelkezünk. A State Bank a leggyorsabb és legbiztosabb bank, a legelőször ártínyam és teljes szavatossággal küldi pénzt az ó-házába.

The State Bank foglalkozik továbbá pénzügyi ártínyam, hajlégy eladással és minden a bank szakmájába vágó ügyekkel.

HÁJÓJEGYEKET EUROPAÓR LDE A HÁBORU ALATT IS ELADUNK TELJES FELELŐSSÉGGEL MELLETT.

Tanácsot, felvilágosítást bármely ügyben szívesen és teljesen díjtalanul ad The State Bank. Írjon magyarul The State Banknak és Ön magyar választ fog kapni.

MIELŐTT PÉNZT KÜLD, KÉRJEN TOLUNK ÁRJEGYZÉKET ÉS PÉNZKÜLDŐ IVET.

THE STATE BANK

374-378 Grand Street 52-54 Norfolk Street, New York.

Olcsó pénzküldés

JÓTALLAS ÉS BIZTOSITEK MELLETT

100 korona csak \$13.50

A. J. Dorchinsky Box 132 Logan, W. Va.

Jó bor! Jó egészség!

Ha igazi jó, tiszta bort akar, természetesen
Ariz, egy vendégre egyenest a természetből
Legelőn sorban is saját érdekét néze és
ez az ő érdeke.

Ohio Claret Vörös Bor regényes
tíz tiszta üveg bor, egy 46—50 gallonos
bordóval \$15.00.
bordókat \$17.00, \$20.00
\$25.00 és \$30.00.

Regi Vörös Borok:
Tiszta Fehér Borok

Ugyanolyan jó palinák és egyéb italok mindenféle választékban
Mindenütt szállított az Egyesült Államokba. — Remé-
lünk, hogy a párt békésen, vagy ha akarja, a bankát ki-
sérti, mikor az ár önkös megérkezik.

Kérjen ingyenes árjegyzéket. Irjon most, mindjárt!

THE SCHUSTER COMPANY
CLEVELAND, O.

Hadi add gallonokat \$6, bordókat \$4.00, amelyet a
melyet a fenti áron kívül kell még fizetni.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

ELADÓ útlelet vagy hirdetés so-
fontként 15 cent.
HÁZASSÁG és nyitási közlemény
soranként 25 cent.
TÁRSULATOK bányászok kere-
sét hirdetése: inchanként \$1.00.

Fértek és nők \$20—\$30-ot köny-
vnyar bányászok szabad idejében.
Gyakorlat nem szükséges. Irjon még
ma Marvel Products Company, 19
Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Keresem négyrészes győzti Tarjak
György, Tarjak Antal, Soltesz
György és Győzsi Pál barátait.
Kérem azokat, akik tudnak róla, ér-
tesítsenek. John Lakatos, Box 203,
Toms Creek, Va. 1217.

Keresem Mészáros György adó-
mányát (vas magyol). Alkotás
György és Győzsi Pál barátait.
Kérem azokat, akik tudnak róla, ér-
tesítsenek. John Lakatos, Box 203,
Toms Creek, Va. 1217.

Keresem Hár János, Szatmár me-
nyő, Nagy-Majdai Illetősként föld-
met, ki 4 évet elvett kölcsönként
előem 25 dollár és még azóta nem
hallottam hírt róla. Heteg vagyok,
dolgozni nem tudok, igen el kellene
a kis pénz. Kérem őt vagy a róla
tudókat, szíveskedjenek értesíteni,
küldeni. Pink Antal, Box 192,
Matoaka, W. Va.

Hazai Egyben keresem Súrnyai
András Nővérét, Káta Teréz
Illetősként honfoglalást. Kérem őt,
vagy a róla tudókat, hogy velem ki-
tér tudassák, akik tudnak róla, ér-
tesítsenek. John Lakatos, Box 203,
Toms Creek, Va. 1217.

Kérem Borsáros János, Kőrös
szőlőgyár János, Borsáros Ferenc volt
Barát, III. bányászok, hogy ügy-
ket rendezzék, mert a bírói végző-
dás van, és kérem honfoglalást
holléteiről engem értesíteni. John
Fidel, 2247 Missouri Ave. S. St.
Louis, Ill.

KEREMEM Darnoc Lajos és Ko-
vács Lajos bányászok: a ki tudja
holléteiről, szíveskedjenek velem tudni-
tani. Elm: S. V. Box 22 Accoville, W. Va.

Kérlek barátaim, adjatok életet
magatokról, mert hazai leveleim
vannak nálam és nem tudom, hová
továbbítani azokat.
Farkas Balázs, Box 94, Stnda, Pa.

JÓ BANYÁSZOK ÉS KÖZSÉGEK
keresetnek. A sárga maraság 4-
6 dollár 3 láb. Párda 40 cent
kérlek. A társaságunk 2 évre re-
gálunk és kontraktus van és az
azt keressetek bányászok Allandó jó
magyar munkásoknak.

Irjon még jóllón szándékkal
a következő címre:
COLONIAL COAL AND COKE CO.
Dorchester, Virginia.

SZABADALMAKAT
kicsiként 10-15 cent, azaz
érdeklődés, kérem
HERZOG ZSIGMOND

az Egyesült Államok szabadalmi bi-
vatalában bejegyzett szabadalmi ügy-
vivő a tulajdonosi jog megőrzésére
vagy az érdeklődés megőrzésére.
110 NASSAU ST. NEW YORK.
Kata és családja USA—2nd Ave.

Papp Ferencné

Egyleti szülő, sapka,
arany- és ezüst jel-
vény, vállalkozás és
egyleti kárpit készítő.
Mrs. FRANK PAPP
332 East 18th Street
NEW YORK.

(1. és 2. ave.-k közt)
Magyar egyetlek bi-
salommal fordulhat-
nak hozzám. — Min-
tákat szívesen küldök

Dr. L. E. Lawson
FOGORVOS.
A magyarok szíven pártfogását kéri
Williamson, W. Va.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

Dr. L. E. Lawson
FOGORVOS.
A magyarok szíven pártfogását kéri
Williamson, W. Va.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

TANULJON ANGOLUL
használni, írni és olvasni MANDEL
ERNŐ 12 éve tanítja az angol
nyelvet levélleg. Tandíj 2 dollár
havonta.
Kérjen 40 oldalas felvilágosító
könyvecskéket, ingyen küldjük.
Mandel Ernő
61 Avenue A, New York, N. Y.

Dr. W. H. Sperow
FOGORVOS
NORTHEFORK, W. VA.
A First National Bank felett
Kéri a magyarok pártfogását.

KERESUNK
200 szénbányász azonnali be-
lépésre. Ára 6—7 lab. 16 óra-
tíz, állandó munka, minden
után könnyű bűve. Nincs bot-
tom (baron) felvétel val-
címly vagy jelentkezés nem-
lyesen

Alapított 1904 évben. Telephone: Seely 3868.
Eredeti hat-százalékos
Magyar Nemzeti Hadikölcsön
kötvényeket nálunk
100 korona \$13.50-ért
VÁSÁROLHAT.

Ugyeleteknek az eredeti hadikölcsön kötvényeket adjuk át,
és ezért minden vásárlóval szemben teljes felelősséget a vállá-
lunk. — Kívánság az eredeti kötvényeket bármely ó-hazai cím-
re későbbetjük.

Pénzküldés az ó-hazába Magyar Királyi Postatakarék-
pénztárak teljes felelősséget a legalacsonyabb napi ártó-
lyam mellett. — A címzett sajátkezű aláírásával ellátott postal bi-
vatalon igazolási aszelvényt minden pénzküldésnek kézbesítünk.

Kívánság a Magyar Királyi Postatakarék-pénztárnál, vagy
bármely ó-hazai banknál betétek elhelyezése és a betét-könyve-
ket kihozatal és itt későbbetjük. — Takarékbetétek gyümölcs-
zőleg kezelhetők és feladás nélkül hánimkor visszafizetnek.
Kérjen árjegyzéket a West legelőbb és legnagyobb bankháztól.

100 korona csak \$13.50
Fekete József és Fia Bankháza

SAJÁT ÁPOTELAREN.
1867 GRAND AVE. (Corr. Rubey Str.) CHICAGO, ILL.
FIÓK—IRODA BURNSIDE-ON.

Fekete és Kassay
3331 COTTAGE GROVE AVE.

IMAKÖNYVEK
regények, olvasmányok, levláplapok, háborus képek, különféle
importáltak és újdonságok nagy választékban.
VINZONTILARISZTOK BESZERZÉSÉRE FORRÁS.

Kérjen ingyen árjegyzéket.
BACSA JÓZSEF
6 Albany Street New York, N. Y.

MAGYAR BOROTVA KÖSZÖRUS

Minden tölem vásárolt vagy általam
javított munkáidat jóval több választék
Videknek aszedők órasa a borotvákat,
és köldők és postán a küldjenek
annyi 25 cent, ahány borotva be-
küldött. Az a beküldött borotvát
rendbe hozom és saját költségemre
borotvát, aszed, szűs, aszed és be-
nos szerszámokat és aszedek javítá-
sát és későbbetjük. A postán és a
feladás mellett vállalom, hogy a
borotva-képek későbbetjük darabon-
ként 2 centbe kerül.

Sarközy János
magyar borotva készítője
97 AVE. B. NEW YORK City

Borotvák ... \$1.35-\$3.00
Száj ... \$0.25-\$3.00
Pamacs ... \$0.25-\$3.00
Szappan ... \$0.10
Cédes ... \$0.40

Rendelje meg az alant
felsorolt tárgyakat:

1 borotva ... \$1.75
1 asz ... \$0.75
1 pamacs ... \$0.30
1 szappan ... \$0.10
1 cédes ... \$0.40

Együtt rendelve
csak \$3.50-be kerül.

Az 1916 évi kedvezményt, amely Március
1-ig tart, megnyitotta az
Egyesült Petőfi Sándor Szövetkezet
43. fiókostályaival.

A Petőfi Szövetkezet törvényes egyesület. Engedélye van az
Egyesült Államok és Kanada területére, ahol osztályok minden
magyar lakos helyen alakítottak legelőbb 10 taggal.
Havi díj 80 cent, amelyet egy hónapi tagdíj után minden tag
jogos 8 dollár havi betétségnyire és 100 dollár temetői járuléka.
Tagdíj betétség idején egy évig megújul, egy év után vég-
kielégeltetve részesül.

Határozati díj annyi dollár, ahány rendes tagja van a Szövet-
kezetnek.
Rendelés díj felében minden egyes tag szalag. Jelvényt és
alapbányák könyveket dímentesen kap.
Beállítás díjak 16-tól 25 évig \$1.25, 26-tól 35-ig \$1.50, 36-
tól 45-ig \$2.50, 46-tól 50 évig \$3.00.
Felhívjuk honfoglalás figyelmét, a kedvezményes betétség.
Nővebb felvilágosítással kívánunk szolgálni.

HADA JÓZSEF, központi titkár
120 Cary Street, W. Detroit, Mich.

Küldjön most pénzt haza
NEUBAUER J. ANDOR magyarok bankja
utján, amely BANK a legbiztosabb a pénzküldésre, mert
ÁLLAMI ELLENŐRZÉS ALATT ÁLL.

100 korona \$13.50
VEGYEN NALAM HADIKÖLCSONT EREDETI ABON.

A. J. NEUBAUER
972 MANHATTAN AVE., BROOKLYN, New York City

Tagja-e mar

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR
EGYLETÉNEK.
Önmagát és családját a legbiztosabb

Verhovay Segély Egyletnél biztosíthatja.

BEÁLLÁS DÍJAI:
16-tól 30 éves korig ... \$ 2.00
30-tól 40 éves korig ... \$ 4.00
40-től 45 éves korig ... \$ 6.00
45-től 50 éves korig ... \$10.00

Tagdíj díj minden hónapban ... \$ 1.50
Egyesületi díj minden hónapban ... \$ 1.00

AZ EGYLETNÉL A TAGOKRA SEMMI NYOM NEM
ZENDŐ KIVETÉSEK NEMZETEK

TAGOK CSAK KÉRESENYEKKEL LEHETNEK
Fizetnek határozati díj cimen ... \$ 2.00
Fizetnek díj cimen ... \$ 4.00
Családhat díj cimen, egy aszem elvétel ... \$ 200.00
Családhat díj cimen, egy 10 évig egy ké ... \$400.00
Betétségdíj a fők osztály három hónapig határozati ... \$ 0.50
A központi pénztár kének hónapig határozati ... \$ 0.50
Polgár beteg tagjának teljes két évig kassza betétségdíj ... \$ 0.50
A fenti értelemben.

NY. City ... \$ 1.00
Egyesületi díj minden hónapban ... \$ 1.00
Egyesületi díj minden hónapban ... \$ 1.00
Egyesületi díj minden hónapban ... \$ 1.00

GABOR ISTVÁN, k. p. titkár,
Room 322-327 Jankus Arcade PITTSBURGH, PA.

A MAGYAR BANYÁSZOK 16 ÉVES PÉNZ
KÜLDJÉZ ÉS A MAGYAR BANYÁSZOK
TRAUGER IRODAVEZETŐJE
PENZKÜLDŐSEKÉRT TELJES JÓTALLAST
ÉS FELELŐSSÉGET VÁLLALOK

JOHN L. LENGYEL, pénzküldő
TRAUGER PA.

Bányászok Pénzküldői

Feladása a pénzt New Yorkba küldeni továbbítás végett, am
által csak két-három napi késéssel okos. Teljes felvilágosítá
mellett a legelőbb és legbiztosabban küldjük pénzt és kés-
besítjük önmagát a nyugtát az átvevő sajátkezű aláírásával.

Irjon még ma pénzküldő ívrt.

VIRGINIA LEGISMERTEBB ÉS LEGJOBB
MAGYAR PENZKÜLDŐI

KERESZTVEZETI és jogi, mint kassza ügyeket aszakaszerben elinté-
znek. Meghatározottak, aszakaszerben, költségtérítéssel
valamint minden fajta okmányokat kiállítanak és kassza
hitelesítéssel ellátják.

EGYEDI HUFAT IRODA VIRGINIA ÁLLAMBAN
ELVONK PONTOS ÉS BECSÜLETES KISZOLGÁTÁS
Tanácsunk mindenkinél ingyen szolgálunk.
Pontos cím:

Császár Vass és Társa
Bondtown, Virginia.

Magyar bányászok!

HA SÉRVKÖTŐRE
vagy HÁSKÖTŐRE
van szükség, ne for-
duljatok idáig, hanem
írjatok hozzánk
magyarnak. Akinak da-
gubata visszer, rheumatismus van, az viseljen gummi haris-
nyát, akinek gyenge a szervezete, aszakaszerben vagy sörve van
és erős munkát végez, annak feltétlenül SÉRVKÖTŐT KELL
HORDANIA.

Irjon hozzám mindenki képes árjegyzékért és kimerítő
magyar felvilágosításért.

Minden sérvkötőt jóállás mellett szállítunk.
P. Wolf & Company
70 Avenue A, New York, N. Y.

Magyar bányászok!

Magyar bányászok!